

አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር
አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ
ADDIS NEGARI GAZETA
 OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

አንደኛ ዓመት ቁጥር ፩
 አዲስ አበባ መስከረም ፲፭ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም

በአዲስ አበባ ከተማ

FIRST YEAR NO.4
 ADDIS ABABA SEPTEMBER 25, 2008

ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

<p><u>ማውጫ</u> የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የጤና አገልግሎት አሰጣጥ፣ አስተዳደርና አመራር ደንብ.....፻፩ ፳፪</p>	<p><u>CONTENTS</u> A regulation to Provide Health Service Delivery, Administration and Management of Health Institutions of the Addis Ababa City Government.....page 39</p>
<p><u>ደንብ ቁጥር ፬/፪ሺ፩ ፻፩</u> <u>የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር</u> <u>የጤና አገልግሎት አሰጣጥ፣ አስተዳደርና አመራር ደንብ</u> ማህበረሰቡንና ሠራተኛውን አሳታፊ፣ ያልተማከለ፣ ኃላፊነትና ተጠያቂነት እንዲሁም ግልጽነት ጸለቀ የጤና አመራር ለማስፈን፤ የጤና ተቋማት የሚሰበስቡትን ገቢ ሙሉ በሙሉ ከመንግስት ካዝና ከሚመደበው በጀት ጋር እጸላ፤ የሚጠቀሙበትን ሁኔታ ለማመቻቸት፤ የነጻ ሕክምና ተጠቃሚዎች ፍትሃዊ በሆነ መንገድ የሚሰጥ ደብዳቤ ፣ የጤና ተቋማት ወጪም በነጻ ማስረጃ ሰጮች የሚሸፈኑበት ሥርዓት ለመዘርጋት፤ ማኅበራዊ ፋይዳ ደላቸውን፣ ወጪያቸው በመንግስት የሚሸፈነውን ያለምንም ክፍያ የሚሰጡ አገልግሎቶችን ዝርዝር ለመወሰን፤ የጤና አገልግሎት ክፍያ የኅብረተሰቡን የመክፈል አቅምና ፍላጎት ባገናዘበ መልኩ የሚከለስበትን ሥርዓት ለመዘርጋት፤</p>	<p><u>Regulation No. 4/2008</u> <u>A regulation to Provide Health Service Delivery,</u> <u>Administration and Management of Health</u> <u>Institutions of The Addis Ababa City Government</u> WHEREAS, to ensure health management through the participation of community and workers, with decentralization, responsibility, accountability and transparency; WHEREAS, to facilitate a system for the utilization of revenue collected by health institutions through law along with the allocated government budget; WHEREAS, to introduce a system in which the waivers shall be identified, to cover the expenditure of health institutions by the institutions that render waive certificate; WHEREAS, to determine the details of services that are covered by the government that has social merits; WHEREAS, To introduce a system in which medical service charges shall be revised in light of capacity and interest of the society;</p>
<p>ያንዱ ዋጋ Unit price</p>	<p>አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ ፪ ፻፬፻፵፭ Addis Negari Gazeta P.O.Box 2445</p>

ሕክምና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶችን በኮንትራት ለሰብተኛ ወገን ለመስጠት የሚቻልበትን መንገድ ለማመቻቸት፤ መክፈል ለሚችሉ ተጠቃሚዎች አማራጭ ለማስፋትና ባለሙያችንም ለማነቃቃትና ለመያዝ የሚያስችል የግል ስራ ምና ክፍል በመንግስት ጤና ተቋማት ውስጥ ለመክፈት የሚቻልበትን ሥርዓት ለመዘርጋት፤ የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ካቤኔ በአዲስ አበባ ከተማ ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፩/፲፱፻፺፭ አንቀጽ ፳፫/፩/፭ እና በጤና አገልግሎት አሰጣጥ እና የጤና ተቋማት አስተዳደርና አመራር አዋጅ ቁጥር ፲/፲፱፻፺፭ አንቀጽ ፴፪/፩/ ላይ በተሰጠው ስልጣን መሰረት የሚከተለውን ደንብ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች

፩. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ «የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የጤና አገልግሎት አሰጣጥ፣ የጤና ተቋማት አስተዳደርና አመራር ደንብ ቁጥር ፬/፪ሺ፩» ተብሎ ሊጻፍ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ስሜት፡-

፩. «አዋጅ» ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የጤና አገልግሎት አሰጣጥና አስተዳደር አዋጅ ቁጥር ፲/፲፱፻፺፭ ነው፤

፪. «ጽህፈት ቤት» ማለት የክፍለ ከተማ ስሜት የቀበሌ አስተዳደር ጤና ጽ/ቤት ነው፤

፫. «የገዛ ሕክምና ሥርዓት» ማለት በዚህ ደንብ ስሜት በተቀመጠው ስሜት መሠረት ስልጣን በተሰጣቸው ተቋማት በነጻ የጤና አገልግሎት ማግኘት ያለባቸውን ቤተሰቦች/ግለሰቦችን በመለየት ወጭው አገባብ ባላቸው የመንግስት አካላት ተሸፍኖ መክፈል ከሚችሉት ጋር በእኩል መብት ከጤና ተቋማት አገልግሎት እንዲያገኙ የሚያስችል ሥርዓት ነው፤

፬. «የገዛ ሕክምና ማስረጃ ወረቀት» ማለት በዚህ ደንብ መሠረት የገዛ ሕክምና ማስረጃ ለመስጠት መብት በተሰጣቸው አካላት የሚሰጥ እና መክፈል የማይችሉ ቤተሰቦች /ግለሰቦች ያለምንም ስሜት የጤና አገልግሎት እንዲያገኙ ለጤና ተቋም የሚያቀርቡት ማስረጃ ነው፤

፭. «የኮንትራት አገልግሎቶች አስተዳደር» ማለት በሆስፒታል ውስጥ ህክምና-ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶችን ለሌላ አክል በውል በመስጠት እንዲያስተዳድርና እንዲከታተል ሥልጣን ሰጠው አካል ነው፤

WHEREAS, to facilitate the way in which services not related with medical service to be done by third contractor;

WHEREAS, to introduce a system in order to to widen an alternative for the customers who are able to pay, a system which enables to initiate and manage the professionals, and to open the private medical department in the government health institutions;

NOW, THEREFORE, in accordance with article 23 /1/ (f) of the revised charter of Addis Ababa city government proclamation No. 361/2003, and with article 32 /1/ of proclamation to provide health service delivery, administration and management of health institutions of the Addis Ababa city government proclamation No. 10/2003, the Addis Ababa government cabinet has issued this regulation as follows.

PART ONE
GENERAL PROVISIONS

1. Short title

This regulation may be cited as "A regulation to provide health service delivery, administration and management of health institutions of the Addis Ababa city government regulation No. 4/2008".

2. Definition

Unless the context requires otherwise, in this Regulation:

1. **"Proclamation"** means A proclamation to provide for the Addis Ababa city government health service delivery, administration and management proclamation No. 10/2003.
2. **"Office"** means the sub city or kebele health administration office.
3. **"Waiver"** means a health service delivered in free of charge provide to those families (persons) as equally as with those persons who can afford payment whose costs are covered by appropriate body in accordance with the identifying requirements envisaged in this regulation.
4. **"Waiver certificate"** means a certificate submitted to health institution by those families or persons who cannot afford the payment to obtain a health service in free of charge through organs that have been conferred rights to deliver an application of waiver in accordance with this regulation.
5. **"Administration of contract services"** means services that shall be delivered in hospital but administered and monitored on contractual basis excluding health related services.

፮. «መጠኛ የሕክምና አገልግሎት» ማለት በሆስፒታሎች፣ጤና ጣቢያዎች በመደበኛነት የሚሰጥ የህክምና አገልግሎት ነው።

፯. «የግል የሕክምና አገልግሎት» ማለት በመንግስት ተቋማት ውስጥ በተጨማሪ ክፍያ ከመደበኛው የህክምና አገልግሎት ጎን ለጎን የሚሰጥ የህክምና አገልግሎት ነው።

፰. «ሆስፒታል ቦርድ» ማለት በአዋጅ ቁጥር ፲/፲፱፻፺፭ አንቀጽ ፲ መሠረት የሚቋቋም ሆስፒታሎችን በበላይነት የሚያስተዳድር ቦርድ ነው።

፱. «የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር» ማለት የጤና ቢረዳ-ችን ተግባራት በበላይነት ለመምራት በሁሉም ጤና ጣቢያዎች የሚቋቋም ሕጋዊ አካል ነው።

፲. በአዋጅ ቁጥር ፲/፲፱፻፺፭ ውስጥ ትርጉም የተሰጣቸው አባባሎች በዚህ ደንብ ውስጥም ተፈፃሚነት ይኖራቸዋል።

፫. የጾታ አገላለጽ

በዚህ ደንብ ውስጥ ለተባሉት ርታ የተገለፁት ሁሉ ርታነት የታገም ያመለክታሉ።

፬. የደንቡ ተፈፃሚነት

፩. ይህ ደንብ በቢሮው ሥር በሚተዳደሩና ዝር ርራቸው ከዚህ ደንብ ጋር አባሪ በተደረገው ሆስፒታሎችና ጤና ቢረዳች ላይ እና ወደፊት ጤና ቢሮ እውቅና በሚሰጣቸው ሆስፒታሎችና ጤና ቢረዳች ላይ ተፈፃሚ ይሆናል።

፪. በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ የሚንቀሳቀሱ መንግስታዊ ያልሆኑ ሆስፒታሎች እና ጤና ጣቢያዎች እንዲሁም ሌሎች የጤና ተቋማት ከቢሮው ጋር በሚደረግ ልዩ ስምምነት ላይ በመመስረት ይህ ደንብ ሙሉ በሙሉም ሆነ በከፊል ተፈፃሚ ሊሆን ይችላል።

፫. ይህ ደንብ አሁን በሥራ ላይ በሚገኙ ክሊኒኮችና ጤና ኬላዎች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም።

ከፍል ሁለት የጤና ተቋማት አመራር አመሠራረት

፭. ሆስፒታል ቦርድ አባላት

በአዋጁ በተደነገገው መሠረት ሆስፒታል ቦርድ አባላት የሚኖረው ሆኖ፡-

፩. ሆስፒታሉ የሚገኝበት ከፍል ከተማ ዋና ሥራ አስፈፃሚ ወይም ም/ሥራ አስፈፃሚ.....ሰብሳቢ

6. "Regular medical service" means a medical service regularly delivered in hospitals and health stations.

7. "Private medical service" means a medical service delivered in government institution by additional payments side by side with the regular medical service.

8. "Board of hospital" means a board that is established according to article 10 of the proclamation No. 10/2003 to supervise hospitals.

9. "Senior manager of health station" means a lawful organ that shall be established in all health stations to supervise the functions of health stations.

10. Definitions that are regarded in proclamation No. 10/2003 shall also be applicable in this regulation.

3. Gender Reference

The masculine gender referred in this regulation shall also apply to feminine gender.

4. Scope of Application

1. This regulation shall be applicable on hospitals and health stations that are accountable to and administered by health bureau and on hospitals and health stations detailed on the annex attached to this regulation and on the hospitals and health stations that shall be recognized by the bureau.

2. This regulation may fully or partially be applicable on nongovernmental hospitals and health stations as well as other health institutions on the basis of special agreement undertaken with the bureau.

3. This regulation shall not be applicable on clinics and health station which are in operation currently.

PART TWO ESTABLISHMENT OF HEALTH INSTITUTIONS MANAGEMENT

5. Members of the Board of the Hospitals

The board of the hospitals established in accordance with this proclamation shall have seven members:

1. The chief executive or deputy executive of the sub city in which the hospital is found.....Chairperson

- ፪. ሆስፒታል ከሚገኝበት ክፍለ ከተማ ውስጥ አንድ የነዋሪች ተወካይ.....አባል
- ፫. የክፍለ ከተማ ጤና ጽህፈት ቤት ኃላፊአባል
- ፬. የክፍለ ከተማ አስተዳደር የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ጽ/ቤት ኃላፊ.....አባል
- ፭. ሆስፒታል ሜዲካል ባይዎሎጂ.....አባል
- ፮. ሆስፒታል ሠራተኞች የሚወክል የሠራተኞች ተወካይ አንድ ሰው.....አባል
- ፯. ሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ.....አባል

፮. የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር አባላት

- ፩. የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር ሰባት አባላት የሚኖረው ሆኖ:-
 - ሀ. ጤና ጣቢያው የሚገኝበት የቀበሌ አስተዳደር ዋና ወይም ምክትል ሥራ አስፈጻሚ..... ሰብሳቢ
 - ለ. ጤና ጣቢያው የሚገኝበት ቀበሌ ነዋሪዎች ተወካዩ.....አባል
 - ሐ. ጤና ጣቢያው የሚገኝበት ቀበሌ አስተዳደር ጤና ጽ/ቤት ኃላፊ.....አባል
 - መ. ጤና ጣቢያው የሚገኝበት ቀበሌ ፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ጽ/ቤት ኃላፊ ተካፊ.....አባል
 - ሠ. ጤና ጣቢያው የሚገኝበት ቀበሌ ሴቶች ማህበር ተካፊ ጽ/ቤት ኃላፊ.....አባል
 - ረ. የጤና ጣቢያ ኃላፊ.....አባልና ፀሐፊ
 - ሰ. በጤና ጣቢያ ሠራተኞች የሚመረጥ የሠራተኞች ተካፊ.....አባል

- ፪. ሆስፒታል ቦርድ እና የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር ሰብሳቢ እንደ ተጠሪነቱ በከተማው ወይም በክፍለ ከተማው ከንቲባ የሚሰየም ይሆናል።
- ፫. ሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ ምደባ በሹመት ይሆናል።
- ፬. ሆስፒታል ቦርድ እና የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር የሰብሰባ ስነ ሥርዓት፣ የሥራ ዘመን እና የሰብሳቢ ሰልጣንና ተግባር እንዲሁም ሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ ለመሆን የሚያበቁ መስፈርቶች ዝርዝር የጤና ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የሚወሰን ይሆናል።

፯. ለሆስፒታል ቦርድና ለጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር አባላት የሚከፈል አበል

- ፩. በአዋጁ አንቀጽ ፲ ንዑስ አንቀጽ ፭ ላይ በተደነገገው መሠረት የቦርድና የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር አባላት ለተቋሙ ለሚሰጡት አገልግሎት የሚከፈላቸው የአዲስ አበባ ከተማ መስተዳድር ባወጣው የአከፋፈል ስርዓት መሠረት ለሆስፒታል ቦርድ ደረጃ አንድ ለጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር ደረጃ ሦስት ይሆናል።
- ፪. የአበል አከፋፈል ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የሚወሰን ይሆናል።

2. Representative of the residents of the sub city in which the hospital is found.....Member
3. Head of the sub city health office.....Member
4. Head of the sub-city finance and economic development office.....Member
5. The chief medical director of the hospital ... Member
6. One representative of the worker represented by the workers of the hospital.....Member
7. Manager of the hospital.....Member

6. Members of the Senior Management of the Health Stations

1. The senior management of the health stations shall have seven members:
 - a. The chief executive or deputy executive of the kebele in which the health station is found.....Chairperson.
 - b. Representative of the residents of the kebele in which the hospital is found...Member
 - c. Head of the kebele health office.....Member
 - d. Head of the kebele finance and economic development office.....Member
 - e. Head of the kebele women associationMember
 - f. Head of the health station.....Member and Secretary
 - g. Representative of the worker represented by the workers of the health station....Member
2. The senior management and chairperson of the board of hospitals and health stations shall be appointed by the mayor of the city or chief executive of the subcity according to their accountability.
3. The assignment of the general manager of the hospital shall be in appointment.
4. The meeting procedure, work period, and power and functions of the senior management of the board of the hospital, health station and the requirements that enables to be general manager of the hospital shall be set out in the directives that shall be issued by the bureau of health.

7. Allowance Paid for Senior Management of the Board of the Hospital and Health Stations

1. The senior management of the board of the hospital and health station shall be entitled for payment for the service they rendered to the institution based on the payment system issued by the Addis Ababa city government for the hospital management board according to level one and for the senior management of health station according to level three as envisaged in article 10 /5/ of the proclamation.
2. The allowance payment shall be determined on the directive which shall be issued by the bureau.

፩. ከቦርድ ወይም የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራርነት በፊት የሚጸርቁ ምክንያቶች

- ፩. ማንኛውም የቦርድ ወይም ከጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር በተቋሙ ውስጥ በሕግ ከተፈቀደው ውጪ ተጠቃሚ ከሆነ ወይም በሙስና ወንጀል ውስጥ የሚገባ ከሆነና ይኸው በመረጃ ከተረጋገጠ፤
- ፪. የቦርዱ ወይም የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር አባል ሆኖ ለመቀጠል ፍላጎት የሌለው ከሆነ እና ፍላጎት የሌለው መሆኑንም ከአንድ ወር በፊት ለቦርድ ወይም የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር እና ለቢሮ ወይም ጤና ጽ/ቤት በጽሁፍ ያሳወቀ ከሆነ፤
- ፫. የአባልነት ግዴታን ለመወጣት አለመቻሉን ቦርዱ ወይም የጤና ጣቢያ ከፍተኛ አመራር እና ቢሮው ወይም የጤና ጽ/ቤቱ በተስማሙበት ከሆነ፤
- ፬. የመኖሪያ አካባቢ ከቀየረ፤ ከወከለው መ/ቤት ከለቀቀ፤
- ፭. በሕብ በጽም በሠራተኛ ተወካይ ከሆነ ከወከለበት ሕብ በጽም ሠራተኛ ዕምነት ካጣ፤ እንዲሁም የወከለው አካል እንዲቀየር ከጠየቀ፤
- ፮. የአገልግሎት ጊዜውን ከጨረሰ እና ሌሎች አሳማኝ ምክንያቶች ካሉ፡፡

ከፍል ሦስት

ገቢን የመሰብሰብ እና የመጠቀም ሥርዓት

፪. የጤና ተቋማት የገቢ ምንጭ

በአዋጁ አንቀጽ ፳ ላይ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የጤና ተቋማት የገቢ ምንጭ አገልግሎቶች ለጤና ተቋማት በቀጥታ የሚከፍሉዋቸው፡-

- ፩. ከፍለው የሚታከሙ ተገልጋዮች ለጤና ምርመራ፤ ለህክምና መረጃና ለመሳሰሉት አገልግሎቶች ለጤና ተቋማት በቀጥታ የሚከፍሉዋቸው፤
- ፪. የጤና ተቋማት ከሦስተኛ አካላት ጋር በገቡት ውል መሠረት ለሰጡት የዱቤ አገልግሎት፤ ለሰጡት የነፃ ህክምና አገልግሎት አግባብ ካለው መንግስታዊ ድርጅት ወይም ከኢንሹራንስ ማሕበራት ላይ የሚሰበሰብ ገቢ፤
- ፫. ከመድሃኒትና ከአላቂ የሕክምና ቁሳቁሶች ሽያጭ
- ፬. ከስልጠና መርመራ ምክር አገልግሎት የሚገኝ ገቢ፤
- ፭. ከአገልግሎት አሰጣጥ፤ ከሕክምና ወጪ የሆኑ ቁሳቁሶች እንደ ቤት፣ ቦታ ኪራይ፣ ክሳርና ከመሳሰሉት ሽያጭ የሚገኝ ገቢ፤
- ፮. ከሕዝብ፣ ከመንግስት፣ መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶችና ከግል ተቋማት በአይነትም ሆነ በገንዘብ የሚገኝ እርባታ፤
- ፯. ከግል የሕክምና መስጫ ክፍል ከሚገኝ ገቢ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፳፱ መሠረት ለጤና ተቋሙ የሚገኝ ገቢ፤
- ፰. ለግል ጤና ሳይንስ ኮሌጆች ከተሰጠ የመማር ማስተማር አገልግሎት፤

8. Reasons for the Exclusion from the Membership of Board and Higher Management of the Health Station

1. Any senior management of the board or health station who has become beneficiary with out the permission of law or involved in the corruption crime and if affirmed by evidence;
2. Where he does not want to continue as a member of the senior management of the board or health station, and notifies in writing to the senior management of the board and, health station , bureau, and health office before one month his desire not to continue as a senior management of the board and health station;
3. Where the senior management of the board and, health station , bureau, and health office agree that the member is unable to discharge his duty properly;
4. Where he changes his residence and resigns from the institution he represents;
5. Where he loses trust from the public or workers he represents and upon the request of delegating organ; and
6. Upon the expiry of the service duration and if there are other convincing reasons.

PART THREE

SYSTEM OF COLLECTING AND UTILIZING REVENUES

9. Source of Revenue of Health Institutions

Without prejudice to the provisions of article 20 of this proclamation, source of revenue of health institutions shall be the payment directly paid for the service to the health institutions:

1. From the customers who pays directly to health institution for the treatment such as the medical diagnosis, and medical evidence;
2. Revenue collected from the competent government organ or from the insurance associations based on the contract concluded among the health institution and third parties for the delivered service through the credit service and waiver;
3. From the sale of medicine and depreciated medical materials;
4. Revenue collected from the training, diagnosis and counseling service;
5. Revenue obtained from the delivery of service, materials outside the medical service such as house rent and places, and sale of grass etc;
6. Aid obtained in kind or in terms of finance from the society, government, nongovernmental organizations and private institutions;
7. Revenue obtained from private sectors as regards to the share reserved to the health institution envisaged in article 29 of this regulation;
8. Revenue obtained from private colleges those are involved in learning and teaching activities;

7. The management of account and utilization of budget shall be regulated in accordance with the law and regulation of the government management of account and utilization of budget.

ክፍል አራት

የነፃ ህክምና አገልግሎት ሥርዓት እና ክፍያ የማይጠየቅባቸው የሕክምና አገልግሎቶች

፲፪. የነፃ ህክምና ተጠቃሚ-ች

ማንኛውም የከተማ ነዋሪ፣ ቤተሰብ የነጻ ሕክምና ተቋማት ለመሆን፣ የሚከተሉትን የመነሻ መስፈርቶች ማሟላት የኖርበታል፡-

- ፩. ቅተኛ ገቢ ያላቸው ቤተሰቦች ሆነው ከተማው/በየቀበሌ አስተዳደር የሚለፍ መስፈርቱ በ፳፻፲፱ ከተማው ወይም ቀበሌ የሚወሰነው ይሆናል፤
- ፪. የጎዳና ተዳደሪ ወይም ሰብሳቢ ያጡ ህጻናትና ሌሎች በመንገድ ላይ የሚኖሩ ግለሰቦች ወይም ቤተሰቦች ሆነው በማህበራዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጉዳይ ጽህፈት ቤት የሚለዩ፤
- ፫. ገቢና ረዳት የሌላቸው አረጋውያን፣ አካል ጉዳተኞች እና የአእምሮ ህመማን ሆነው በማህበራዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጉዳይ ጽህፈት ቤት በኩል የሚለዩ፤
- ፬. በተፈጥሮ ወይም ሰው ሰራሽ አደጋ ከቀያቸው ተፈናቀሉ ቤተሰቦችና ለዚህም በሚመለከታቸው በ፳፻፲፱ ከተማው ጁም በከተማው አስተዳደር የተመረጡ፤
- ፭. ማንኛውም ለድንገተኛ ህመም ጁም አደጋ የተጋለፁ ሰባት፤
- ፮. የመንግስት ጤና ሴክተር ሰራተኞች ሆነው በሰራቸው ልዩ ባሕሪ ምክንያት ለበሽታ ተጋለፈው፡፡ በ፳፻፲፱ ወደፊት ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ የማገለጽ ይሆናል፤
- ፯. በመንግስት ልዩ ትእዛዝ የነጻ ሕክምና እንዲጸጡ ተወስኖ የሕክምና ወጪ ያላቸው በሚመለከታቸው አካላት እንደሚሸፈን ከጤና ቢሮው ጋር ስምምነት የተደረሰባቸው፡፡

፲፫. የነፃ ህክምና አገልግሎት ማስረጃ የሚሰጡ አካላትን ስለመሰጠት

በአዲስ አበባ ከተማ የነፃ ህክምና አገልግሎት ማስረጃ አስተዳደር የነፃ ህክምና አገልግሎት ማስረጃ እንዲሰጡ ስልጣን የተሰጣቸው አካላት፡-

- ፩. የክፍለ ከተማና የቀበሌ አስተዳደር፤
- ፪. ማህበራዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ ጽ/ቤት፡፡

፲፬. የነፃ ሕክምና አገልግሎት ማስረጃ የሚሰጡ አካላት ስልጣን እና ተግባር

- ፩. ተቋማት የመለያ መስፈርቶች ማዘጋጀት፡፡
- ፪. የነፃ ህክምና ወጭን ለመሸፈን የሚያስችል በጀት በየዓመቱ መበጀት፡፡
- ፫. የነፃ ህክምና አገልግሎት መራጭ እና አጣሪ ኮሚቴዎችን በየደረጃው ማቋቋም (የኮሚቴዎች አመሰራረት፣ አባላት ዝርዝር እና ስልጣንና ተግባር፣ ተጠቃሚዎች ይሆናል)፡፡
- ፬. የነፃ ሕክምና አገልግሎት ተጠቃሚዎችን መምረጥ፣ ለተመረቁ ሰባት ወይም ቤተሰቦች የነፃ ህክምና አገልግሎት ማስረጃቸውን በየሚኖሩበት አድራሻ እንዲደርሳቸው ማድረግ፡፡

PART FOUR

SYSTEM OF WAIVER SERVICES AND MEDICAL SERVICES THAT DOES NOT REOUIRE PAYMENT

12. Beneficiary of Waiver Right

Any resident of the city or family to be a beneficiary of waiver right shall fulfill the following requirements:

1. Those families with a lower income that shall be identified by the city or Kebele administration; The requirements shall be identified by the administration of sub city or Kebele;
2. Street children, other individuals and families who dwell on the road that shall be identified by the social and nongovernmental organization affairs office;
3. Those aged peoples, persons with disabilities and mentally retarded persons who do not have supporters and do not have income that shall be identified by the social and nongovernmental organization affairs office;
4. Those persons who are evaquated due to natural or man made disaster that shall be selected by the concerned administration of the city or sub city;
5. Any person who is vulnerable to sudden sickness or accident;
6. Workers who serve in the governmental health sector but vulnerable to disease due to the special nature of their job; the details shall be set out in the directive issued by the bureau;
7. Those individuals who are beneficiary of waiver right by special order of the government who have agreement with bureau of health to cover medical expenses.

13. Designation of Organs that Grant waiver Certificate

Organs that are vested power to deliver waiver service certificate in the Addis Ababa waiver service certificate administration are:

1. The sub city and kebele administration;
2. The social and nongovernmental organization affairs office.

14. Power and Functions of Organs that Grant Waiver Certificate

1. Provide identifying requirements for the beneficiaries.
2. Allocate annual budget which enables to cover waiver expenses.
3. Establish selectors and investigating committees at each level; (the establishment of committees, details, power and functions of members shall be issued in the directives).
4. Select those beneficiaries of waiver right; to make accessible the waiver certificate to their residential address to those individuals and families.

- ፭. በአቅራቢያቸው ከሚገኝ ጤና ጣቢያና ከሁሉም ሆስፒታሎች ጋር የውል ስምምነት መፈራረም።
- ፮. ባተመረባ ተቃራኒ ስም ዝርዝር ስምምነት ለተፈራረመው የጤና ተቋም ማስተላለፍ/ተጠቃሚው ሰው ወይም ቤተሰቡም ውሉን ከተፈራረመው የጤና ተቋም ዘንድ ሄዶ አገልግሎት እንዲያገኙ ማሳሰብ።
- ፯. በ፫ብ ዓመቱ የጤና ተቋማት በሚያቀርቡት ዓያቄ መሠረት ክፍያ መፈፀም።

፲፭. የነፃ ህክምና ሥርዓትን በሥራ ላጁ ለማግለል ባለው ከተማ ካቢኔ ተግባርና ኃላፊነት

- ፩. የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚ መራጭና አጣሪ ኮሚቴ ች እንዲቋቋሙ ያደርጋል።
- ፪. ከክፍለ ከተማው አጣሪ ኮሚቴ የሚቀርብለትን የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚ መለያ መስፈርትን ያፀድቃል። በየጊዜው የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚዎች መለያ መስፈርቶች እንዲሻሻሉ የሚቀርቡለትን የማሻሻያ ሐሳቦችን መርምሮ ይወስናል።
- ፫. ከነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚዎች አጣሪ ኮሚቴ ቅጂዎችን ባተመረባ ተቃራኒ ስም ዝርዝር መርምሮ ጸጋቸውን፣ ጸሻሽላቸውን፣ አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው የተጠቃሚዎች ምርጫ እንደገና እንዲካሄድ ያደርጋል።
- ፬. በፀደቀው የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚ ስም ዝርዝር መሠረት ለተጠቃሚ ቤተሰቦች ወይም ግለሰቦች የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚ ማስረጃ ወረቀት መድረሱን ያረጋግጣል።
- ፭. ተገቢ ላልሆነ ሰው ወይም ቤተሰብ የነፃ ህክምና አገልግሎት ተሰጥቶ ክፍለ ከተማው ተገቢ ላልሆነ ወጪ እንዳይዳረግ ይከታተላል።
- ፮. ለነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚ ች ወጪ ለመሸፈን በክፍለ ከተማው ወይም በአገራዊ ገንዘብ ክፍለ ከተማ ካሉ ጤና ጣቢያ ችና ከሁሉም የአዲስ አበባ ሆስፒታሎች ጋር አገልግሎት ውል ይፈራረማል። በተፈራረመው የውል ስምምነት መሰረት የጤና ተቋማቱ ለተጠቃሚዎች ተገቢውን አገልግሎት መስጠታቸውን ይከታተላል።
- ፯. ለነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚዎች ወጪ መሸጫ ምረቃ ምረቃ መታወቅ በጀት ይይዛል።
- ፰. የማስረጃ ወረቀት ያላቸውና የህመማቸው ሁኔታ ከጤና ጣቢያ አቅም በላይ ለሆኑትና ባለ ሆስፒታል ለተላኩት የነፃ ህክምና አገልግሎት ተቃራኒዎች ቀደም ብሎ በገባው ውል መሠረት ለሆስፒታሎች ክፍያ እንዲፈፀም ያደርጋል።

- 5. Conclude a contract with those health stations and all hospitals found in their vicinity.
- 6. Transfer the lists of names of beneficiary to those health institutions that concluded a contract; (notify to those the beneficiary and families to acquire the service from the health institution with which the contract has been concluded).
- 7. Execute payment to health institutions in every quarter year.

15. Functions and Responsibilities of Sub city Cabinet to Implement Waiver

- 1. Cause to establish selector and investigating committees of waiver service beneficiary.
- 2. Approve the requirements of waiver service upon submission by the sub city committees. Determine frequently the revised requirements of waiver service beneficiaries.
- 3. Approve the names of waiver service beneficiaries upon the submission by investigating committees; revise and cause the names of waiver service beneficiaries to be reselected as may be necessary.
- 4. Ensure that the waiver service certificate is granted to those individuals or families who are beneficiaries in accordance with the approved name lists.
- 5. Monitor that the illegitimate individuals or families not to obtain the waiver right in order to prevent the undesirable expense incurred by the sub city.
- 6. Conclude a contract with all health stations and hospitals found in the city and in the neighboring sub cities in order to cover the expenses of waiver service beneficiaries. Monitor that the health institutions deliver the service to the beneficiaries according to the concluded contract.
- 7. Allocate annual budget which enables to cover the expenses of waiver beneficiaries.
- 8. Cause the payments to be executed to hospitals for those waiver beneficiaries who have gone to health stations and hospitals who have certificate and their health situation beyond the health stations and hospitals in accordance with the previously concluded contract.

፲፮. ስለ ነፃ ሕክምና አገልግሎት ማስረጃ አሠጣጥ

የነፃ ሕክምና አገልግሎት ተጠቃሚ የማስረጃ ወረቀት ☐ ማሰብ ወገኑ ስልጣን በተሰጣቸው አካል ሆኖ ማስረጃው ለ፫ ዓመት የሚያገለግል ሆኖ በየዓመቱ ☐ ማታደስ ይሆናል።

የማስረጃ ወረቀቱ የሚከተሉትን ነጥቦች ያካተተ ይሆናል፡-

- ፩. የአባወራ ወይም እማወራ ስም፣ አድራሻ ፣ ፎቶግራፍ፣ ዕድሜና ፆታ፣ ☐
- ፪. በቤተሰብ አባላት ስም ዝርዝር ስም፣ እድሜ ፣ ሥራ፣ ☐ ሞት፣ ☐
- ፫. የነፃ ሕክምና አገልግሎት ተጠቃሚ ማስረጃውን ☐ ስላለው አካል ስም፣ ፊርማና ማህተም፣
- ፬. የአገልግሎት ጊዜ።

፲፯. የክፍለ ከተማ ማህበራዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጉዳይ ጽህፈት ቤት

፩. የነፃ ሕክምና አገልግሎት ሥርዓትን በተመለከተ ለሠራተኞቹና ለህብረተሰቡ ትምህርት ጅሰ ☐ ል።

፪. የአካል ጉዳዮች፣ አረጋግያን፣ ጎዳና ተዳደሪቹ መንገድ ላይ የተጣሉ ህጻናት እና በተለያዩ አደጋ ከቀደቸው የተፈናቀሉ ቤተሰቦች ወይም ሰዎች ለነፃ ሕክምና አገልግሎት ተጠቃሚነት የሚመረጡበትን የመለያ መስፈርቶች በማዘጋጀት በክፍለ ከተማና በቀበሌ ደረጃ ባለው መዋቅር የነፃ ሕክምና ተጠቃሚ ች የማጣሪያ ሂደትን ተከትለ ☐ እንዲመረጡ ያደርጋል።

፫. በክፍለ ከተማ ደረጃ ባለው የራሱ ጽ/ቤት ለነፃ ሕክምና አገልግሎት ለመረጡ ሰዎች ወይም ቤተሰቦች የነፃ ሕክምና አገልግሎት የተጠቃሚነት የማስረጃ ወረቀት አዘጋጅቶ እንዲሰጣቸው ያደርጋል።

፬. የነፃ ሕክምና አገልግሎት ወጪን መሸፈን የሚያስችል የነፃ ታካሚች በጀት አዘጋጅቶ ለፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ያቀርባል።

፭. መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች በነጻ ሕክምና እንዲያገኙ የሚለዩአቸውን ተጠቃሚ ች በጀት መያዣቸውን በማረጋገጥ በጽህፈት ቤቱ በኩል አገልግሎት የማያገኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል።

፮. በክፍለ ከተማ ደረጃ ያሉ ጽህፈት ቤቶች በአቅራቢያቸው ካሉ ጤና ጣቢያችና ከሁሉም ሆስፒታሎች ጋር የውል ስምምነት እንዲፈርሙ ያደርጋል በስምምነታቸው በሠረት ክፍያ እንዲፈጽሙም ትእ ☐ ጸስተላል ☐ ።

፯. የነፃ ሕክምና አገልግሎት ማስረጃ የሰጧቸውን ሰዎች ወይም ቤተሰቦች ስም ዝርዝር የውል ስምምነት ለተፈራረሙት የጤና ተቋም ይልካል። የነፃ ሕክምና አገልግሎት ተጠቃሚ ችም የጽ/ቤት የውል ስምምነት ከተፈራረመው ጤና ተቋም ዘንድ በመሄድ አገልግሎቱ እንዲያገኙ ጸሳ ☐ ቃል።

፰. ውል ለተፈራረመባቸው ጤና ተቋማትና ሕመማቸው ከጤና ጣቢያ አቅም በላይ ባልበለ ☐ ☐ ☐ እንዲፈጽሙላቸው በክፍለ ከተማ ደረጃ ላሉት መዋቀሮቹ መመሪያ ይሰጣል።

16. Granting of Waiver Certificate

The waiver service certificate shall be only granted to the beneficiary by the competent organ; the certificate shall serve for three years; and it shall be renewed annually.

The certificate shall consist the following requirements:

- 1. Name, address, photograph, age and sex of the husband and wife;
- 2. Names, age, work and salary of family members;
- 3. Name, signature and stamp of an organ that delivers to the beneficiary waive service certificate;
- 4. Duration of service.

17. Social and Nongovernmental Organization Affairs Office of the Sub city

1. Render education to the workers and society regarding waive service system.

2. Provide requirements to select persons with disabilities, aged persons, street children, children thrown on the road, families and persons evacuated due to various disasters to enable them benefit waive service in each sub city and kebele stratum after the necessary scrutiny is made?

3. Provide waive certificate in the sub city office to be delivered for those selected persons or families.

4. Allocate budget which enables to cover the expenses of waive beneficiaries and submit it to finance and economic development office.

5. Facilitate situations through their office for those beneficiaries of waive that are identified by nongovernmental organizations after ensuring that their allocation of budget.

6. Make the sub city offices to conclude agreement with all health stations and hospitals found in their vicinity; pass an order to execute payment based on their agreement.

7. Deliver the names of persons or families who are given waive service certificate to health institutions which concluded agreement. Notify to beneficiaries of waiver with health institutions that concluded agreement with the office in order to obtain treatment.

8. Give direction to sub city structures to execute payment for health stations for those beneficiaries.

፱. ጤና ተቋማት ለነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚዎች የሚሰጡት አገልግሎት በምን ሁኔታ ላጁ እንደሚገኝ ይከታተላል። ችግርም ሲኖር ከተቋማቱ ጋር በቅርብ በመወያየት መፍትሄ ይሰጣል።

፲፰. የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚዎች መብትና ግብዓት

፩. የነፃ ህክምና ተጠቃሚዎች የጤና አገልግሎቱን ለማግኘት ማስረጃውን ለጤና ተቋሙ የማቅረብና ማስረጃው በተፈለገበት ቦታታ ሁሉ የማሳየት ግብዓት አለባቸው።

፪. የነፃ ህክምና የማስረጃ ወረቀት የተሰጣቸው ቤተሰቦች ወጁም ስ- ች ማስረጃውን ከሰጣቸው አካል ጋር የውል ስምምነት ከተፈራረመው ጤና ተቋም ዘንድ በመሄድ የመደበኛ የህክምና አገልግሎት በነፃ የማግኘት መብት አላቸው።

፫. የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚዎች አገልግሎቱን ለማግኘት መጀመሪያ መሄድ ያለባቸው በቀበሌቸው ወይም በክፍለ ከተማው ውስጥ በሚገኝ የጤና ጣቢያ ነው። የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚው የጤና ችግር ከጤና ጣቢያው አቅም በላይ ሆኖ ሲገኝ ጤና ጣቢያው ለታካሚው ለሆስፒታል ርዕራሳ ጥቅም ይጽፍለታል።

፬. ለድንገተኛ አደጋና ህመም ካልሆነ በስተቀር የነፃ አገልግሎት ተጠቃሚ የሆስፒታል አገልግሎት ማግኘት መብት የሚኖረው ጤና ጣቢያው ርዕራሳ ደብዳቤ ሲሰጠው ብቻ ነው።

፭. የነፃ ህክምና የማስረጃ ወረቀት በየዓመቱ የሚታደስ በመሆኑ ተጠቃሚው ለሚቀጥለው ዓመትም የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቅሚ መለጸ መስፈርት አሟላለሁ ብሎ ካመነ ለቀበሌ የነጻ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚ መራጭ ኮሚቴ ወይም ለክፍለ ከተማ ማህበራዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጽህፈት ቤት ማመልከቻ ጽፎ በሚገኝ አንዲታይለት መጠየቅ ይጠበቅበታል።

፮. የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቅማው የተሰጠውን የነፃህክምና አገልግሎት ማስረጃ በጥንቃቄ መያዝ ይኖርበታል። ማስረጃው ከጠፋበት በሦስት ቀን በስተቀር ማስረጃውን ለሰጠው አካልና ለጤና ተቋም ማሳወቅ አለበት።

፯. የነፃ ህክምና አገልግሎት የምስክር ወረቀት የተሰጣቸው ቤተሰቦች ወይም ስ- ች በህጋዊ መንገድ ብቻ መጠቀም አለባቸው። ህጋዊ ባልሆነ መንገድ ለምሳሌ፣ የምስክር ወረቀቱን ለሌላ ሰው አሳልፎ መስጠት፣ የምስክር ወረቀቱን መሰረዝ፣ የሌላ ሰው ስም በማስረጃው ላጁ በፊ መር ማጽም በሌላ ሰው ስም መተካትና የሐሰት የምስክር ወረቀት ማቅረብ እና የመሳሰሉት ጥፋቶች የምስክር ወረቀቱን ሊያስነጥቁና በጥፋቱ ልክ በፍትሐዊ ሔግ ሊያስከስሱ ይችላሉ።

9. Follow the situation in which manner health stations deliver the waiver service to the beneficiaries. Render solution in consultation with the health institutions whenever the problem occurs.

18. Right and Obligation of Waiver Service Beneficiaries

1. The beneficiaries of waiver shall have an obligation to provide the evidence and show it to the health institution as may be necessary to obtain medical service.

2. Families and persons who have obtained certificate of waiver shall have the right to get regular treatment from the health institution that has signed the agreement with the organ that delivered the certificate to the beneficiaries.

3. Those persons who are beneficiaries of waiver shall firstly go to the health stations found in their Kebeles and sub cities to obtain medical service. Where the health situation of the beneficiary of waiver becomes beyond the capacity of health stations, it shall write the referral to hospitals.

4. Except for accident and sudden sickness, the beneficiary of waiver obtains the right to get medical service in hospitals where only the health stations writes referral to hospitals.

5. The certificate of waiver shall be renewed annually. Where the beneficiary believes that he may fulfill the requirements again in the next year, he shall be required to submit his application to be reconsidered by the Kebele waiver service selecting committee and sub city social and nongovernmental organization affairs office.

6. The beneficiary shall keep the certificate of waiver service carefully after receiving the treatment. Where the beneficiary loses his certificate, he shall apply with in three days to the institutions which granted the certificate and health institution.

7. The families persons who obtained certificate of waiver service shall only utilize in lawful manner. unlawful acts for instance, to give the certificate of waiver to other person, canceling the certificate, to add the name of other person or replace the name of other person in the certificate and providing falsified certificate may be possible to return back the certificate back and to charge the offender by civil code according to the nature of the offence.

፲፱. ለድንገተኛ አደጋ/ህመም በመጋለጥ ወደ ጤና ተቋም ማመልከት ሰዎች መብት

፩. ድንገተኛ ህመም አደጋ የደረሰባቸው ሰዎች በአቅራቢያችን በሚገኝ ማንኛውም ጤና ተቋም በቅቶ በጽሑፍ ላይ ለ፳፬ ሰዓት የመገልገል መብት አላቸው፡፡

፪. ታማሚዎቹ ወይም አደጋ የደረሰባቸው ሰዎች ለተሰጣቸው የድንገተኛ አገልግሎት እና በቀጣይነት ለሚሰጣቸው አገልግሎት ክፍያ ይጠየቃሉ፡፡ ታማሚ-ቹ የነፃ ህክምና አገልግሎት ተጠቃሚ ከሆኑ የነፃ ህክምና ምስጢር ወረቀት ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡ አድራሻው የማይታወቅና መክፈል የማይችል ታማሚ በጋራ ለጤና ተቋሙ የነፃ ህክምና አገልግሎት አስተባባሪ አካል ቀርቦ የነፃ ህክምና አገልግሎት ውሳኔ እንዲያገኝ ማድረግ ይቻላል፡፡

፳. ነጻ የህክምና አገልግሎት ስራ ላይ ለማዋል የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ኅላፊነት

፩. የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ የነፃ ህክምና ሥርዓት አፈጻጸምን የበጀት አያያዝ፣ የሂሳብ አመዘጋገብና ሪፖርት አደራረግ በተመለከተ ለክ/ከተማ የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ጽ/ቤት የቴክኒክ ድጋፍ ይሰጣል፡፡

፪. የክፍለ ከተማ ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ጽህፈት ቤት የነፃ ህክምና አገልግሎት ሥርዓትን በክፍል ከተማው ቀበሌች ውስጥ ሥራ ላይ ለማግኘት የማያስፈልገውን በጀት በክፍለ ከተማ እና በቀበሌ አስተዳደር አካላት እንዲያዝ አስፈላጊውን በጋራ ጸርግዋል፡፡

፫. የቀበሌ ወይም ክፍለ ከተማ አስተዳደር የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ጽ/ቤት የቀበሌ ወይም የክፍለ ከተማ አስተዳደር እና ሌሎች የነፃ ህክምና ማስረጃ እንዲሰጡ ስልጣኑ የተሰጣቸው አካላት በተፈራረሙት የውል ስምምነት መሠረት ከጤና ተቋሙ በጋራ ዓጻፍ ሲቀርብለት ከአምስት ቀን ባልበለጠ በጋራ ጽሑፍ በጋራ እንዲፈጽሙ የበኩሉን እግግ ጸርግዋል፡፡

፬. የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ከጤና ቢሮ ጋር በመሆን ከጤና ጣቢያና ከሪጅናል ሪፈራል ሆስፒታል አቅም በላይ ሆኖ ወደ ፌዴራል ሆስፒታል ታሎች በሪፈራል ለሚላኩት የነፃ ህክምና አገልግሎት ተቋሙ ሆኖ በጥናት ተደግፎ በጀት እንዲያዝላቸው ያደርጋል፡፡

፳፩. ክፍያ የማይጠየቅባቸው አገልግሎቶች

፩. በጤና ተቋማት ከሚሰጡት ጤና አገልግሎቶች በስተቀር በጋራ ስለማይገኝ ቅባቸው በአዋጁ መሰረት የኤች.አይ.ቪ. የምርመራና ምክር አገልግሎትን በሆስፒታልም ደረጃ ደግሞ የኤች.አይ. ቪ. የምርመራና የምክር አገልግሎትም ይጨምራል፡፡

፪. የጤና ተቋማት እና በተዋረድ ያሉ የጤና ቢሮ ውጭ መዋቅሮች ክፍያ የማይጠየቅባቸውን የጤና አገልግሎቶች በተመለከተ ህብረተሰቡ በቂ ንግግቢ ኖሮት የአገልግሎቱ ተጠቃሚ እንደሆነ ቀጣይነት ያለው የቅስቀሳ ሥራ መሥራት ይጠበቅባቸዋል፡፡

19. Right of Persons who come Health Stations being Vulnerable to Accident and Sudden Sickness

1. Those persons who encounters accident or sudden sickness shall have right to obtain treatment service for 24 hours regardless of payment in the health institution found in their vicinity.

2. The patient or persons who encountered accident shall be requested the payment for the treatment service they received and for other steady service in the health institution. Where the patients are the beneficiaries of waiver, they shall provide certificate of waiver. The patient whose address is unknown and is unable to discharge payment, it may be possible to determine to be a beneficiary of waiver service in providing the matter to the coordinator of the health institution.

20. Head of Finance and Economic Development Bureau to Implement the Waive Service

1. The bureau of finance and economic development shall render technical support to the sub city finance and economic development office regarding the execution of waiver system, management of budget, recording of account and submission of report.

2. The sub city finance and economic development office shall render the necessary support to the sub city and Kebele administration organs to allocate the budget for the implementation of waiver service system.

3. The sub city or Kebele finance and economic development office shall give its support to Kebele and sub city administrations and other competent organ which grants the certificate of waiver service to discharge payment upon the request of payment from the health station with in not more than five days in accordance with the signed contract of agreement.

4. The bureau of finance and economic development together with bureau of health shall allocate budget to send those beneficiaries of waiver system to federal referral hospitals whose health situation has become beyond the capacity of health stations and regional referral hospitals based on studies.

21. Service that Does not Require Payments

1. From those health services that are rendered in health institutions according to the proclamation such as the examination of HIV and counseling service and at hospital level examination of HIV and counseling service shall not require payments.

2. The health institutions and the bureau of health found in each hierarchy shall conduct awareness program regarding the health services to enable the society to be the beneficiary of the health service that do not require payments.

፫. ርዕያዊ የማይጠየቅባቸው የአገልግሎቶች ዝርዝር በሚሻሻለበት በተለየ ሁኔታ በሀገሪቱ ወይም በከተማዋ በሚከሰቱ የተለዩ ሁኔታዎች፣ ቦርድ ወይም የጤና ጣቢያው ከፍተኛ አመራር ተቋሙ ለዚህ ጉዳይ በጀት ኖሮት ለቢሮው በሚያቀርበው ጥያቄና፣ በዕርዳታ ሰነድ - ችና በቢሮው መካከል በሚደረገው የውል ስምምነት ላይ ተመስርቶ ይሆናል፡፡

ክፍል አምስት

የጤና አገልግሎት ክፍያ አተማመን እና

፳፻ ርዕሳ

፳፪. የክፍያ አተማመን መርህና አከላለስ ሥርዓት

፩. የጤና አገልግሎት ዋጋ ሲተመን እንደ አስፈላጊነቱ ሲከለስ መሠረታዊ መነሻው ተገልጋዩ ህብረተሰብ የጤና አገልግሎቱን ወጪ ሙሉ በሙሉ እንዲሸፍን ሳይሆን የወጪ መጋራት ሲሲ ተግባራዊ ለማድረግ ነው፡፡

፪. የጤና አገልግሎት ዋጋ ሲተመን ሲከለስ የጤና አገልግሎቱ ለመሰጠት የሚያስፈልገው ወጪ፣ የህብረተሰቡ የመክፈል አቅምና ፍላጎትም ግን ዛቤ ውስጥ መግባት ይኖርበታል፡፡

፫. በአዋጅ አንቀጽ ፳፪/፪ በተሰጠው ስልጣን መሠረት ቢሮው ከፋይናንስና ኢኮኖሚ ለማት ቢሮ ጋር በጋራ በመሆን የጤና አገልግሎት ዋጋ ተመን አጥኚ ኮሚቴ በማቋቋም ተገቢው ጥናት እንዲከናወን ያደርጋል፡፡

፬. የአገልግሎት መነሻ ዋጋ የሚወሰን አካለ የአገልግሎት መነሻ ዋጋን ለመወሰን መሠረት የሚያደርገው የጤና አገልግሎቱን ለህብረተሰቡ ለማቅረብ በሚጸስበውን እንደጤና ተቋማት የግንባታ፣ የቋሚ የህክምና መሣሪያዎች ግዥ እና የባለሙያዎች ደመወዝ የመሳሰሉት ወጪ - ች ሳይሆን ለመድሐኒት፣ ለላቦራቶሪ ኬሚካል ግዥ ለሥራ ማስኬጃና በመሳሰሉት ተለዋዋጭ ወጪዎች ላይ የሚመሠረት ይሆናል፡፡

፭. ቢሮው በአጥኚ ኮሚቴ የቀረበለትን ጥናት መሠረት በማድረግ የተለያዩ አማራጮችን ባቀረመልክ ፕሮፖዛል አዘጋጅቶ በፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ በኩል ለከተማዋ አስተዳደር ካቢኔ በማቅረብ ያስወስናል፡፡

3. The details of services which exclude payments shall be revised in accordance with where special situations happen in the city as well as in the country, upon the request of the board and higher management of health station to the bureau of health having budget particularly for this affair and based on the agreement between the bureau and supporters.

PART FIVE

ASSESSMENT AND REVISION OF HEALTH SERVICE CHARGE

22. Principle and Revision system of the Charge Assessment

a. Where the charge of the health service is assessed and revised as necessary, the initial notion is not to make the society cover the whole expenses but it is to implement cost sharing policy.

b. Where the charge of the health service is assessed and revised, shall take the expenses to deliver health service, capability and interest of the society in to consideration to discharge the payment.

c. The bureau in collaboration with the bureau of finance and economic development shall cause to undertake the appropriate study by establishing the health service charge assessment study committee in accordance with article 22 /2/ of the proclamation.

d. An organ that determines initial service fee shall base upon the utilities that are important to provide to the society such as the building of health institutions, procurement of permanent medical instruments and salaries of professionals, medicine, procurement of laboratory chemical, for management and etc.

e. Based on the study undertaken by the committee, the bureau shall provide proposal by including various alternatives to the bureau of finance and economic development to be determined by the cabinet.

፯. ቢሮው በተለያዩ ደረጃ ላይ ላሉት የጤና ተቋማት የአገልግሎት ዋጋ ተመን አሰጠንቶና ለስተማዋ አስተዳደር ካቢኔ አቅርቦ እስኪያፀድቅ ድረስ ሁሉም ጤና ተቋማት አሁን በሥራ ላይ ባለው የዋጋ ተመን መሠረት የጤና አገልግሎቱን ለህበረሰቡ የመስጠት ግዴታ አለባቸው፡፡

፰. በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ውስጥ ያሉ ተመሳሳይ ደረጃ ያላቸው የመንግስት የጤና ተቋማት ለተመሳሳይ አገልግሎት የሚያስከፍሉት በጸ እኩል መሆን አለበት፡፡

፳፫. የአገልግሎት ዋጋን በማሻሻል ረገድ የጤና ተቋማት ያላቸው ድርሻ

፩. የጤና ተቋም ማኔጀመንት ኮሚቴ በተቋሙ ተጨባጭ ሁኔታ ላይ ተሞርከዞ በዚህ ደንብ ስልጣኑ ለተሰጣቸው አካላት የጤና አገልግሎት ዋጋ ተመን እንዲሻሻል ጥያቄ የማቅረብ መብት አላቸው፡፡

፪. የጤና ተቋማት ከተሻሻለው የአገልግሎት ዋጋ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ጥራትና ቅለጥፍና ያለፍ የጤና አገልግሎት ለህብረት የመስጠት ግዴታ አለባቸው፡፡

፫. የጤና ተቋማት አመራሮች በዚህ ደንብ ከተደነገጉ ሂደት ውጭ የአገልግሎት ዋጋ እንዳይቀየር የመከታተልና አስፈላጊ ውን ወቅታዊ እርምጃ ሙሉ ሰዓት አለባቸው፡፡

ክፍል ስድስት

ህክምና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶችን ለሦስተኛ ወገን በኮንትራት ውል መስጠት

፳፬. ህክምና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶችን በኮንትራት በሚሰጥባቸው መርሆች

፩. ሕጋዊና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶች ለሦስተኛ ወገን በውል የሚሠጠው የሚከተሉት መስፈርቶች ተሟልተው ሲገኙ ነው፡፡

ሀ. በሆስፒታሉን፣ የጤና ጣቢያውን ወጪ የሚቀንስ ከሆነ፤

ለ. ተጨማሪ ወጭን ሳያስከትል ሳያስከትል አገልግሎቱን በተሻለ ጥራትና ቅለጥፍና እንዲካሄድ የሚያስችል ከሆነ፤

ሐ. አገልግሎቱን ለሦስተኛ ወገን በኮንትራት መስጠት የጤና ተቋሙ በሙሉ አቅሙ በህክምና አገልግሎት እንዲያተኩር ምቹ ሁኔታን መፍጠር ይችላል ተብሎ በታመነበት ጊዜ፡፡

፪. በአዋጁ አንቀጽ ፳፫ /፩/ ላይ በተጠቀሱ እንደተጠበቀ ሆኖ የውል አሰጣጥ ሂደቱ፣ አስተዳደርና ክትትሉ የሚመሠረተው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ፋይናንስ ቢሮ የአገልግሎት ግዥ መመሪያ መሠረት ይሆናል፡፡

f. All health institutions shall have an obligation to deliver treatment service to the society in line with the current value until the bureau conducts study of service fee for various health institutions found at various levels and submitted to the cabinet of city government for approval.

g. The government health institutions found at similar level shall receive uniform charges for the all similar services found at similar levels.

23. The share of health institutions regarding to the revision of medical service

1. The management committee of health institutions shall have rights of requesting for the revision of medical service charge depending on concrete situations of the health institutions in accordance with the power given to organs by this regulation.

2. The health institution shall have an obligation to deliver proportional, qualitative and efficient medical service with the revised charge to the society.

3. The management of health institutions shall have an obligation to monitor and take legal actions to prevent the change of service fee inconsistent to this regulation.

PART SIX

DELIVERY OF SERVICES TO THIRD PARTY IN CONTRACT

NOT RELATED TO HEALTH SERVICES

24. Principles of delivery of services not related with treatment in contract

1. Services that are not related with medical services shall be delivered to third parties upon the fulfillment of the following requirements.

a. If it minimizes the expenditure of the hospital or health station;

b. If it enables to deliver the service in quality and efficiency with out eliciting additional expenditure;

c. If it is believed that delivery of the service to third party in contract may create suitable situation to health institutions to focus upon the health service in its full capacity.

2. With out the prejudice to article 23 /1/ of the proclamation, process of delivering contract, administration and monitoring shall base upon service procurement directive of the Addis Ababa city government bureau of the finance and economic development.

፳፭. ለሶስተኛ ወገን በኮንትራት እንዲሰጡ የተፈቀዱ ህክምና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶች ዝርዝር**፩. በሆስፒታል ርዕሰ:-**

- ሀ. የጽዳት አገልግሎት፤
- ለ. ርዕሰት አገልግሎት፤
- ሐ. የምግብ /የላውንደሪ/ አገልግሎት፤
- መ. የቋሚ ንብረት ጥገና አገልግሎት፤
- ሠ. የሕትመት አገልግሎት፤
- ረ. የንብረትና ፀጥታ ጥበቃ አገልግሎት፤
- ሰ. የመጓጓዣ አገልግሎት፤
- ሸ. የህግ አገልግሎት፡፡

፪. በጤና ጣቢያ ደረጃ:-

- ሀ. የጽዳት አገልግሎት፤
- ለ. ርዕሰት አገልግሎት፤
- ሐ. የቋሚ ንብረት ጥገና አገልግሎት፤
- መ. የሕትመት አገልግሎት፡፡

፫. የጤና ቢሮው እንደአስፈላጊነቱ ሌሎች አገልግሎቶች በሌላ ወገን እንዲከናወኑ ሊወሰን ይችላል፡፡**፳፮. አገልግሎቱን በኮንትራት የሚወስድ አካል ኃላፊነት እና ስልጣኑ ለሆስፒታል/ከጤና ርዕሰት ስምምነት ውል ከሆስፒታል/ከጤና ርዕሰት የተፈራረመ አካል የሚከተሉት ኃላፊነቶችና ግዴታች ይኖሩታል**

- ፩. በኮንትራት ውል መሠረተ ሥራውን ለማከናወን የሚያስፈልጉትን የሰው ኃይል፣ ማቴሪያልና መሣሪያዎችን በወቅቱ የማቅረብ፤
- ፪. በኮንትራት የወሰዳቸውን አገልግሎቶች በውሉ መሠረት ለማከናወን የሚያስችለው የሥራ ንግድ ግራም አዘጋጅቶ ለኮንትራት ሥራች አስተዳደር አገልግሎት በማቅረብ የማፀደቅ፤
- ፫. በኮንትራት የወሰዳቸውን አገልግሎቶች በተዘጋ ርዕሰት ሥራ ርዕሰት በሆስፒታል/ከጤና ርዕሰት መሠረት በጥራት በቅልጥፍና የማከናወን እና በወቅቱ የሥራ አፈጻጸም ሪፖርት የማቅረብ፤
- ፬. የሆስፒታል/የጤና ጣቢያውን የሥራ ዲስክሊንና ሥነ-ምግባር ማግለጽ፤
- ፭. ሥራ ቦታን ጽዳት፣ ፀጥታና ደህንነት የመጠበቅ፤
- ፮. የሆስፒታል/የጤና ጣቢያውን ደንበኞች የማክበርና አስፈላጊውን እንክብካቤ ማቅረብ፤
- ፯. የሆስፒታል/የጤና ጣቢያውን ንብረት በእንክብካቤና በጥንቃቄ የመያዝ፤
- ፰. በሥራ ላይ ያጋጠመውን ችግር ከሚመለከተው አካል ጋር በውይይት የመፍታት ከአቅም በላይ የሆነ ችግር ወይም ጉዳይ ሲያጋጥመው ለሆስፒታል/ሥራ አስኪያጅ/ለጤና ጣቢያው ኃላፊና ለኮንትራት ሥራዎች አስተዳደር አገልግሎት በወቅቱ ሪፖርት የማድረግ፡፡

25. Details of Services not Related with Medical Services that Shall be Delivered to third Parties in Contract

1. At hospital level:
 - a. Sanitary service;
 - b. Washing service;
 - c. Food (laundry);
 - d. maintenance of permanent property;
 - e. Publication service;
 - f. Protection of property and security service;
 - g. Transport service;
 - h. Legal service.
2. At health station level:
 - a. Sanitary service;
 - b. Washing service;
 - c. Maintenance of permanent property;
 - d. Publication service.
3. The bureau of health may determine other services to be performed by other parties as may be necessary.

26. An Organ that takes the Service in Contract after Winning the Auction and Signed with the Hospitals and Health Stations shall have the following Responsibilities and Obligations

1. Provision of human resource and material on time in accordance with the contract.
2. Provide work program which enables to undertake the service according to the contract and submit it to the administration of contractual services for approval.
3. Perform the services in quality and efficiently in accordance with the approved time table and submit periodic performance report.
4. Respect the work discipline and ethics of the hospital (health station)
5. Protection of sanitation of work place, tranquility and security.
6. Respect and render the necessary care to the client of the hospitals and health stations.
7. Manage the property of the hospitals and health station carefully.
8. Solve the problems occurring at work place in discussion; where it encounters the problem beyond its capacity, it shall report to the manager of hospital or health station and to the administration of contractual services.

፳፮. የጤና ተቋማት ኃላፊነት

- ፩. በኮንትራት ስምምነት መሠረት ከጤና ተቋማት የሚጠበቁትን እንደ ዕቃዎችን ማቅረብና ሥራ ቦታ በወቅቱ ማዘጋጀትን የመሳሰሉ ግዴታ-ችን በተገቢው ፍጥነት ማሟላት፤
- ፪. የሥራ ተቋራጩ የሚያቀርባቸውን የክፍያ ዓጽቁ-ች ከተሰራው ስራ ጋር በማገናኘብ በውሉ መሠረት በቅቱ ምግብ፤
- ፫. በኮንትራት ለሦስተኛ ወገን የተሰጡትን አገልግሎቶች ለመገምገምና ለመከተተል የሚያስችል ሥርዓት የመዘርጋት፤
- ፬. በኮንትራት የአፈጻጸም ሂደት የሚያጋጥሙ ችግሮችን ለይቶ በጊዜ መፍትሔ እንዲያገኙ ማግለጫ፤ የተፈጠረው ችግር የማይፈታ እና በተቋሙ የጤና አገልግሎት አሰጣጥ ላይ አላስፈላጊ ተጽእኖ የሚያሳድር የሆነ የኮንትራት ስምምነቱ እንዲቋረጥ ማድረግ፤
- ፭. ምሥራቅ ያልተወጣን የሥራ ተቋራጭ በውሉ መሠረት አሰፈላጊውን እርምጃ ምግብ እና ተመሳሳይ ጥፋት እንዳይፈጽም የሚመለከታቸውን ሁሉ ጥፋተኝነታቸውን እንዲያውቁት የማድረግ፤
- ፮. የኮንትራት ውል ሲቋረጥ በጤና ተቋሙ የአገልግሎት መቋረጥ እንዳይፈጠር ተገቢውን ቅድመ ዝግጅት የማድረግ፤
- ፯. በኮንትራት የሚሰጡ ህክምና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶችን ለማስተዳደርና ለመከታተል የጤና ተቋማት የኮንትራት ሥራዎች አስተዳደር አገልግሎት ምግብ እና የቴክኒክ ኮሚቴ ያቋቁማሉ፡፡ የቴክኒክ ኮሚቴው ስለሚቋቋምበት ሁኔታና ዝርዝር ተግባርና ኃላፊነት ቢርግ በሚጸግግ መመሪያ ጁ ሰናል፡፡

፳፯. የኮንትራት ሥራዎች አስተዳደር አገልግሎት ሥልጣንና ተግባር

በዚህ ደንብ አንቀጽ ፳፮ ተቀላቅሎ እንደተጠበቀ ሆኖ የኮንትራት ሥራዎች አስተዳደር አገልግሎት የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባር ይኖሩታል፡-

- ፩. ለሦስተኛ ወገን በኮንትራት የተሰጡ ህክምና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶች በውሉ መሠረተ መከናወናቸውን ይከታተላል፡፡
- ፪. ቀጣይነት ያለው የክትትል ሥራ እንዲሰራ የተለያዩ የአሰራር ዘዴዎችን ይቀጽላል፤ ሥራ ላጁ ያውላል፤ ሌሎችም ሥራ ላይ እንዲያውሉ ጸርጋል፡፡
- ፫. ከሆስፒታል/ከጤና ጣቢያው የንብረትና የሎጅስቲክ አገልግሎት ጋር በመሆን በውሉ መሠረት ከሆስፒታል/ከጤና ጣቢያው የሚጠበቁ ምሥራቅ እንዲሟሉ ያደርጋል፡፡

27. Responsibility of the health institutions

- 1. Fulfill the provision of material and work places on time in reasonable speed that is expected from health institutions in accordance with the contractual agreement;
- 2. Discharge the payment on time for the accomplished works upon the request of contractors;
- 3. Envisage a system that enables to evaluate and follow services performed by third parties in contract;
- 4. Give solution by identifying on time; terminate contractual agreement, where the occurred problem can not be solved and have an unnecessary influence on the health institutions;
- 5. Take the appropriate action on the contractor that has not discharged the duty and notify to concerned organs about fault to prevent commission of similar fault again;
- 6. Make appropriate preparation to prevent the termination of service in health institutions if the contractor terminates the contract;
- 7. Establish the administration of contractual services and technique committee of health institutions to administer and monitor services not related to medical services. The situation in which technique committee shall be established its functions and responsibilities shall be determined by the directive that shall be issued by the bureau.

28. Power and functions of the contractual service

Without the prejudice to article 27 of this regulation, the contractual service administration shall have the following powers and responsibilities:

- 1. Monitor the performance of services not related to medical service which given to third parties in accordance with the contract.
- 2. Formulate and implement various systems of work for the performance of sustainable follow up.
- 3. Fulfill the obligation that is required from hospitals and health stations in collaboration with logistic service of hospitals and health stations in accordance with the contract.

- ፬. አገልግሎቶቹን በኮንትራት የወሰዱት አካላት የሚያቀርቡትን የሥራኻሮች ሥራ መርምሮ ጸብቃል፡፡
- ፭. ከቴክኒክ ኮሚቴ ጋር በመሆን ዝርዝር ሥራ ከማዘጋጀት ጀምሮ የአገልግሎትን ጥራትና ቅልጥፍና ለማሻሻል ሲባል በሚሠሩ ሥራዎች ስዓ ጁሳተ፣ ጁሠራል፣ ጸሠራል፡፡
- ፮. ከቴክኒክ ኮሚቴው ጋር በመሆን በሥራ ተቋራጩ የሚቀረበውን የክፍያ ጥያቄ መርምሮ ከውሳኔ ሃሳብ ጋር ለሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ/አጤና ያጅ/አጤና ጣቢያው ኃላፊ ጸቀርሞቁ፡፡
- ፯. የሥራ ክንውን ሪፖርት በየወሩና በየሩብ ሁኔታ ለዘጋጅቶ ለሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ/አጤና ሁኔታ ኃላፊ ለተቋሙ ማኔጅመንት ኮሚቴ ጸቀርባል፡፡
- ፰. በሥራ ላይ የሚያጋጥሙ ችግሮችን በመከታተል ለሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ/አጤና ሁኔታ ኃላፊ በጥቅም ጽሑፍ ጸብቃል፡፡
- ፱. በሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ/አጤና ጣቢያው ኃላፊ ወይም የማኔጅመንት ኮሚቴ የተወሰኑ ውሳኔዎች ተግባራዊ ያደርጋል፡፡
- ፲. በሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ/አጤና ጣቢያው ኃላፊ ሁኔታ ኃላፊ በተቋሙ ማኔጅመንት ኮሚቴ በተጨማሪም የሚሰጠውን ሌሎች ሥራዎች ያከናውናል፡፡

ክፍል ሰባት የግል ሕክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል

፳፱. የግል ሕክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ዓላማ
በሆስፒታሎችና በጤና ጣቢያ-ች የግል ሕክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ማቋቋም ዓላማች፡-

- ሀ. በታካሚ ብዛት በመደበኛው የሕክምና አገልግሎት ተራ ላልደረሰውና ከፍለው መታከም ለሚችሉ ተገልጋዮች በመንግስት የሕክምና ተቋም ውስጥ ሕክምና የሚገኙበትን አማራጭ መፍትሄ፤
- ለ. የመክፈል አቅም ያላቸው ተገልጋዮች በምርጫቸው የፈለጉትን የሕክምና ባለሙያና የአገልግሎት ደስተኛ እንዲሆኑ ማስቻል፤

4. Approve the work program of organs that agree to undertake the services.
5. Participate, perform and make it to be performed all works on process including the provision of details of works in collaboration with technique committee.
6. Submit the payment request of contractor with recommendations in collaboration with the technique committee to the head of hospital or health station.
7. Submit performance report monthly and in each quarter year to the manager of hospital, head of health station and management committee of the institutions.
8. Inform frequently the problems to the manager of hospital, head of health stations.
9. Implement the decisions determined by the manager of the hospital, head of health station or management committee.
10. Perform other functions given by the manager of the hospital, head of health station or and management committee of the institution.

PART SEVEN DEPARTMENT OF PRIVATE WING

29. Objective of private wing department

Objective of establishing private wing in hospital and health station:

- a. Create an alternative in the government health institution for the customers who cannot obtain medical service due to the plentiness of patients and but are able to discharge the payment;
- b. to enable those customers who are capable to pay for the service and to be treated by the medical professionals in their choice to be happiest by the service;

ሐ. የጤና ባለሙያዎች በመደበኛው አገልግሎት መስራት የሚጠበቅባቸውን የሥራ ጊዜ ካሟሉ በኋላ በራሳቸው ተነሳሽነትና በትርፍ ጊዜያቸው በጤና ተቋሙ ውስጥ ሠርተው በህጋዊ መንገድ ተጨማሪ ገቢ እንዲያገኙ፤ በዚህም በመንግስት ሥራ ላይ እንዲቆዩ እና በመልካም ሥነ-ምግባር ህብረተሰቡን እንዲያገለግሉ ለማበረታት፤ □□-□□□ ስሜትን በመፍጠር በግል የጤና ተቋማት ውስጥ የሚከሰቱትን የአገልግሎት ጥራት፤ የስነ ምግባርና የአሰራር ችግሮች ለመቅረብ □ሚ□ረገውን ጥራት ማገዝ ናቸው፡፡

ሷ. የግል ህክምና አገልግሎት አሰጣጥ መርሆዎች

በአዋጁ አንቀጽ ፲፯/፩/ በተደነገገው መሠረት፡-

- ፩. የግል ህክምና መስጫ ክፍል ሊቋቋም የሚችለው የጤና ተቋሙን መደበኛ □□ ምና አገልግሎት በማጸስ ተጓጉልና በማይጉዳ ሁኔታ መሆን ይኖርበታል፤
- ፪. የህክምናና የምረመራ አገልግሎት ጥራትን በተመለከተ በመደበኛውና በግል ህክምና መስጫ □□ል ተ□ቃሚች መካከል ልዩነት አይደረግም፤
- ፫. የግል ህክምና መስጫ ክፍሎች መቋቋም በመ□በኛ የህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍሎች የሚሰጠውን የቀጠሮ ጊዜ ለማሳጠር የሚደረገውን ጥረት ማወክ የለበትም፡፡

ሸ. የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ለመክፈት መሟላት ያለባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

በጤና ተቋማት ውስጥ የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ለማቋቋም የሚከተሉት መስፈርቶች መሟላት አለባቸው፡-

- ፩. ጤና ተቋሙ በቂ የህክምናና የአገልግሎት መስጫ ክፍል ያለው መሆኑ፤
- ፪. በቂ የህክምና መገልገያ መሣሪያዎች መኖራቸ□፡፤
- ፫. በትርፍ ጊዜያቸው በግል የህክምና አገልግሎት ክፍል ውስጥ ለመሳተፍ ፍላጎት ያላቸው በቂ የህክምና ባለሙያዎች መኖራቸው፡፡

c. Support the medical professionals obtain income in lawful manner by working in the health institution by their own motivation and free time after they have worked their regular service, to encourage them to stay in the government institution and to make them serve the society in good discipline, to tackle the quality of service that occurs in the private health institutions thereby creating a sense of competition, to tackle disciplinary problems and working system problems.

30. Principles of private wing

As provided in article 17 /1/ of the proclamation:

- 1. Private wing department shall be established in the manner it does not interrupt and affect the regular medical service of the health institution.
- 2. There shall be no discrimination between regular and private wing department regarding to the quality of medical and examination service.
- 3. The private wing department shall not create disorder in respect to the effort being made to shorten the dating by the regular medical rendering department.

31. The requisite preconditions to be fulfilled to open the private wing the

Following requisite elements shall be fulfilled in health institutions to open the private wing department:

- 1. Adequate medical and service rendering room;
- 2. Adequate medical materials;
- 3. Adequate interested medical professionals who participate to serve in private wing at his free time.

፴፪. የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል እንዲሰጡ ተቀባይ የሚሆኑት የአገልግሎት ዓይነቶች

፩. በመንግስት የጤና ተቋማት የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ውስጥ የሚሰጡት የህክምና አገልግሎቶች የሚከተሉት ናቸው፡-

ሀ. የምክርና የምርመራ አገልግሎት፤

ለ. ተመላላሽ ህክምና፤

ሐ. የራጅና የላብራቶር ምርመራ፤

መ. ሌሎች ምርመራ አገልግሎቶች ለምሳሌ አልትራሳውንድ፣ ኢሲጂ፣

ሠ. ሌሎች እንደየአስፈላጊነቱ እታታ የጤና ቢሮ በሚጸግግ መመሪያ የሚቀጥብ፡፡

፪. በጤና ተቋማት የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ውስጥ የሚሰጡት የህክምና አገልግሎቶች የሚወሰኑት እንደየጤና ተቋሙ አቅምና ዝግጅት ሲሆን አገልግሎቶች የሚጀመሩበትን ቅደም ተከተል እና እያንዳንዱ የጤና ተቋም እያንዳንዱ አገልግሎት ለመጀመር ማሟላት የሚገባውን ዝርዝር ቅድመ ሁኔታና የአፀዳደቅ ሂደት ቢሮው በሚያወጣው የአፈፃፀም መመሪያ መሠረት ይወሰናል፡፡

፫. በ፱ህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ ተቀባይ የሆኑትን አንቀጽ ንዑስ ፩ ከተዘረዘሩት አገልግሎቶች ውስጥ ከ ሀ/አስከ መ ተቀባይነት የሆነ ፒታሉ ቦር/የጤና ጣቢያው ከፍተኛ ሥራ አመራር ሲፈቅድ በቅድሚያ ሊጀመሩ የሚችሉ አገልግሎቶች ናቸው፡፡

፴፫. የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል የሥራ ሰዓት

የግል ህክምና አገልግሎት መስጪያ ክፍል የሥራ ሰዓት እንደየአገልግሎቶቹ ዓይነት የጤና ተቋማት አቅምና የባለመያዝ ስብጥር ባንናዘበ መልኩ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

32. Type of services that are permitted to be delivered in the private wing

1. Services that are delivered in the government medical health institutions private wing department shall be the following:

a. Counseling and diagnosis service;

b. Outpatient;

c. Examination of laboratory;

d. Other examination services for instance, ultrasound, and ECG;

e. Others that shall be permitted as necessary by the directive of the bureau.

2. The medical services that are delivered in the government institution private wing department shall be determined in line with their preparation and capability. The respective order in which the services shall be commenced, the details of requisites preconditions in which each institution commence each medical and the process of approval shall be determined by the directive that are to be issued by the bureau.

3. Without prejudice to sub-article /2/ of this article, services that are listed from /a/-/a/d of /1/ of this article are services that may be commenced upon the approval of the hospital board or senior management of health station.

33. Work hour of private wing department

The work hour of private wing department shall be determined in the directive to be issued by the bureau taking types of services, capability of health institutions, and composition of professionals in to account.

፴፫. የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል የአገልግሎት ክፍያ

፩. የአገልግሎት ክፍያ አወሳሰቡ ከዚህ በታች የተዘረዘረትን እሳቢዎች ግምት ውስጥ ማስገባት ይኖርበታል፡፡

ሀ. የህክምና አገልግሎትን ጥራት፤

ለ. የአገልግሎት ወጪ፤

ሐ. የግል የጤና ተቋማት ለተመሳሳይ አገልግሎት የሚጠይቁትን ክፍያ ፤

መ. የህብረተሰቡን የመክፈል አቅም፡፡

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ሁለት ቀለሙ እንደተጠበቀ ሆኖ የግል ህክምና መስጫ ክፍል የሚሰጠው አገልግሎት ክፍያ ተመን ቢሮው አጥንቶ በሚያወጣ መመሪያ መሠረት ይወሰናል፡፡

፴፭. የተገልጋዮች መብት ግዴታ

፩. ከአቅም በላይ የሆነ ጉዳይ ካልተከሰተ በስተቀር የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ሁለት ቀለሙ ተገልጋዮች ቀጠሮ በማስያዝ አገልግሎት እንዲሰጣቸው የመጠየቅ መብት አላቸው፡፡

፪. በግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል እንዲሰጥ የተፈቀደውን ማንኛውንም ዓይነት የህክምና አገልግሎት ሲፈልጉ የመጠየቅ መብት አላቸው፡፡

፫. በሚፈልጉት ባለሙያ መታከም መመርመራና ምርመራ፣ የሽንት፣ ወዘተ ናሙናች በፈለጉት ባለሙያ እንዲመረመሩላቸው የማስደረግ መብት አላቸው፡፡

፬. ማስረጃ ማግኘት መብት አላቸው፡፡

፭. የአገልግሎቱ ዋጋ ወዲያውኑ የመክፈል፤

፮. አገልግሎቱ በሚሰጥበት ቀንና ሰዓት ቀጠሮ አክብሮ መገኘት፤

፯. ሁለተኛ ተሳታፊ/የጤና ጣቢያውን የታካሚ- ች ስነምግባርና ደንብ ማክበር፡፡

34. Service fee of private department

1. The determination of service fee shall take in to consideration the assumptions listed hereunder.
 - a. Quality of medical service;
 - b. Expenditure of service;
 - c. The fee requested by private health institutions for similar service;
 - d. The capability of the society to pay for the service.
2. Without prejudice to /1/ of this article, the payment rate for the service delivered by private wing department shall be determined in the directive to be issued by the bureau.

35. Rights and Obligations of Customers

1. The customers of private wing department shall have a right of requesting of acquiring the service in dating except the force majeure;
2. They have right to request to obtain any kind of medical service they desire that is permitted by the private medical service rendering department;
3. They have a right to be treated by the professional in their choice, to be examined and their urine and samples to be examined by the professionals of their choice;
4. They have a right to obtain information;
5. Paying of service fee forthwith;
6. To be present by respecting the days and hour in which the service is delivered;
7. Respect code of ethics of patients of hospitals or health station.

፴፮. የሂሳብ አያያዝ

- ፩. የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ገቢውን የሚሰበስበው የፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ወይም ጽ/ቤትን አስፈቅዶ ለዚህ ዓላማ በሚያሳትመው ደረሰኝ መሠረት ይሆናል።
- ፪. የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል የራሱ የሂሳብ መዝገብ ይኖረዋል።

፴፯. ከግል የህክምና ክፍሎች የሚገኝ ገቢ ክፍፍል

ከግል የህክምና ክፍሎች የሚገኝ ገቢ በዋናነት ጤና ባለሙያውን በመንግስት ስራ ላይ ለማትጋትና የመደበኛውን የህክምና አገልግሎት ለማሻሻል የሚውል ሲሆን ዝርዝር ሲሮው ሠራተኞችን አወያይቶ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይሆናል።

ክፍል ስምንት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፴፰. የቢሮው ሥልጣን

- ፩. የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ጤና ቢሮ ይህንን ደንብ ሥራ ላይ ለማዋል የሚያስችል መመሪያ የማውጣት ስልጣን አለው።
- ፪. የጤና ቢሮ ደንቡን ሥራ ላይ ለማዋል ከተሰጠው ስልጣንና ተግባር ላይ ለክፍለ ከተማ ጤና ጽህፈት ቤት እና ለጤና ተቋሞች ውክልና መሰጠት ይችላል።

፴፱. ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ድንጋጌዎች

ይህንን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም ዓይነት ደንብ መመሪያና ልማዳዊ አሰራር ተቀባይነት አይኖረውም።

፵. ደንቡ ሥራ ላይ የሚውልበት ጊዜ

ይህ ደንብ ከመስከረም ፲፭ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም ጀምሮ ሥራ ላይ ይገባል።

አዲስ አበባ
መስከረም ፲፭ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም
ከተማ ደመቅላ
የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ

36. Management of Account

1. Theprivatemedical service rendering department shall collect its income in accordance with the receipt provided for this purpose by the permission of bureau or office of finance and economic development.
2. The private wing department shall have its own record.

37. Division of Revenue Obtained from Private Wing Department

The revenue obtained from private wing department shall serve mainly for the reinforcement of medical professional and for the improvement of regular medical service. The details shall be set out in the directive to be issued by the bureau in consultation with workers.

PART EIGHT**MISCELLANEOUS PROVISIONS****38. Power of the Bureau**

1. The Addis Ababa city government health bureau is vested in power to issue directive which enables to implement this regulation.
2. The health bureau may delegate his power and functions to the sub city office of health and health institutions.

39. Inapplicable Law

Regulation, directive and practice inconsistent with this Regulation shall have no effect.

40. Effective date

This regulation shall come in to force as of September 25/ 2008.

Done at Addis Ababa
On this 25th day of September, 2008
Kuma Demeksa
Mayor of Addis Ababa City